

Posudek diplomové práce Marty Solichové „Sociální péče v azylových domech pro matky s dětmi“ (2007)

Autorka se ve své diplomové práci zabývá problematikou sociální péče v azylových domech, přičemž se zaměřuje na péči o matky s dětmi. Ze stylu autorky a způsobu zpracování je cítit zaujetí danou tematikou, což koresponduje i s faktem, že je sama sociálním pracovníkem v azylovém domě pro matky s dětmi v Olomouci (momentálně na mateřské dovolené).

Práce čítá 109 stran (včetně příloh). Obsahuje anotaci a klíčová slova, a to jak v českém, tak anglickém jazyce. Je členěna na část teoretickou a praktickou (výzkumnou). Kromě úvodu, seznamu literatury a příloh obsahuje 12 kapitol (včetně závěru). Autorka je korektní v citacích a v odkazování na prameny. Seznam literatury je zpracován podle bibliografické normy.

Teoretická část práce se zabývá azylovými domy pro matky s dětmi, důvody, které vedou matky s dětmi k příchodu do azylových domů, cíli, (funkcemi) azylových domů, službami, které azylové domy nabízejí, odchodem matek s dětmi z azylových domů. Sedmá kapitola popisuje fungování jednoho azylového domu na Slovensku. Teoretická část obsahuje ještě kapitoly týkající se rodiny a sociální práce s ní.

V rámci výzkumné části práce se autorka zabývá zejména důvody příchodu matek s dětmi do azylových domů a hledáním vztahů (souvislostí) mezi důvody příchodu do azylového domu a (1) nabízenou pomocí ze strany azylového domu, (2) délkou pobytu v azylovém domě a (3) budoucím řešením bytové situace. Základem její výzkumné práce byl dotazník. Praktická (výzkumná) část je uzavřena dvěma rozhovory - rozhovorem s matkou, která je momentálně ubytovaná v azylovém domě, a matkou, která již z azylového domu odešla. Součástí výzkumné části jsou přílohy, které čítají 28 stran (s. 82 - 109).

Diplomová práce je psána srozumitelným jazykem. Kapitoly se vztahují k řešené problematice a jsou logicky provázány. Pro větší přehlednost možná mohlo být v rámci obsahu explicitně uvedeno členění na část teoretickou a praktickou. Autorka vykázala v rámci výzkumné části velký objem práce, což se také projevilo ve velkém množství příloh.

Kromě řady kladů, obsahuje diplomová práce Marty Solichové také několik nedostatků, z nichž některé nejsou zcela banální. Pokud se týká formální stránky, příloha č. 1 (text dotazníku) obsahuje čtyřikrát za sebou pouze první stránku dotazníku (s. 82 - 85).

Největší problém spatřuji ve výzkumné části práce. Autorka pečlivě nashromáždila řadu údajů, stanovila tři hypotézy a dospěla k určitým závěrům. Z hlediska metodologického i statistického jsou však výsledky její práce svým způsobem nepodložené. Problém se týká dat, která autorka nasbírala v rámci dotazníkového šetření. Dotazník za každý azylový dům vyplňoval vždy jeden sociální pracovník (viz s. 10), který odpovídal za celý azylový dům. To je v zásadě v pořádku. Co je ale velice diskutabilní, je skutečnost, že autorka nezjišťovala konkrétní čísla (data) týkající se určité zkoumané oblasti, ale pouze pořadí (navíc odhadované) určitých jevů, např. pořadí důvodů, proč matky přicházejí do azylového domu (viz s. 42). Jednotlivým důvodům (podle pořadí z každého azylového domu) potom přiřazovala body (1 -7 bodů, viz s. 49, resp. 0 - 6 bodů, jak uvádí na s. 90). Takto přepočítané údaje potom zanesla do tabulek a grafů.

Fakt, že se nedotazovala na konkrétní čísla, autorka omlouvá, resp. zdůvodňuje tím, že by to znamenalo velkou zátěž pro sociální pracovníky, a tím i pravděpodobně menší návratnost dotazníků. V takovém případě je však nutno orientovat výzkum jiným směrem. V opačném případě (pokud chybí údaje o počtech; pokud nelze porovnávat data ve sloupcích a řádcích) je výzkumník nucen „testovat“ hypotézy úvahou (viz s. 70), nikoli statistickými testy (pomocí kritických koeficientů).

Další problém spatřuji ve snaze aplikovat Paretovo pravidlo (Paretovo rozdělení) na zkoumanou problematiku (s. 105 - 106). Autorka si zřejmě byla diskutabilnosti této věci vědoma, a proto zařadila zmínku o tomto pravidlu „takticky“ do příloh. Kromě obecné aplikace Paretova pravidla na zkoumanou problematiku, zde vidím jako zásadní problém (nedostatek) snahu „zvýznamnit“ nejčastější důvody příchodu matek do azylových domů následným přidělováním vah (významu odpovědí). Touto „fintou“ se autorka snaží demonstrovat, že její empirické závěry jsou nepřímo potvrzovány Paretovým pravidlem. „Čisté“ procentuální výsledky (nepře počítávané údaje pomocí další vah) uvedené v příloze č. 3 (s. 90) však jasně ukazují, že Paretovo pravidlo zde nelze použít na podporu empirických závěrů.

Závěr: předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Pro obhajobu doporučuji, aby autorka reagovala na výše uvedené výtky.

Otázky pro obhajobu:

- 1) Jaké jsou zkušenosti s případy, kdy klientem azylového domu je otec s dětmi?
- 2) Jak funguje sociální péče v azylových domech pro matky s dětmi v zahraničí (kromě již zmíněného Slovenska)?

doc. PaedDr. Stanislav Bendl, Ph.D.
vedoucí diplomové práce

V Praze dne 17. prosince 2007

*NAVRHOVÁNÍ HODNOCENÍ: VELKÝ
DOBŘE*